

ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Директор коледжу

 І. Княженко

_____ 2021 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ**

для абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої освіти
для здобуття освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр

РЕКОМЕНДОВАНО

Педагогічною радою коледжу

«24» 02 2021 р.

Протокол № 4

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні циклової комісії
загальноосвітніх і соціально-гуманітарних
дисциплін

«20» 02 2021 р.

Протокол № 7

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Брати участь у конкурсі за результатами вступних іспитів на основі повної загальної середньої освіти мають право особи, які визначені Правилами прийому для здобуття освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр.

Вступники складають вступний іспит з української мови та літератури у формі письмового тестування відповідно до програм зовнішнього незалежного оцінювання відповідного року.

Використання електронних приладів, підручників, навчальних посібників та інших матеріалів під час вступного іспиту заборонено.

Вступний іспит з української мови та літератури містить завдання, які складаються із трьох частин. Завдання розташовані за принципом зростання їх складності.

ВСТУП

Готуючись до вступу до закладу вищої освіти, абітурієнти повинні усвідомлювати, що знання мови та літератури належать до найважливіших сутностей людини. Вони є засобом і матеріалом формування і становлення особистості людини, її інтелекту, волі, почуттів і формою буття. Мова та література – це безперервний процес пізнання світу, його освоєння людиною.

Завдання для проведення вступного випробування з української мови та літератури розроблено на основі Закону «Про освіту», Закону «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової та повної загальної освіти та програм для загальноосвітніх навчальних закладів з дисциплін «Українська мова» та «Українська література».

Завдання з української мови мають на меті виявити:

- рівень засвоєння шкільної програми;
- практичні навички користування мовою;
- володіння українським літературним мовленням.

Завдання з української літератури мають на меті виявити:

- рівень засвоєння шкільної програми;
- навички аналізу художнього твору;
- складання тез власної відповіді.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Абітурієнти повинні:

- **знати** зміст мовних понять і термінів;
- **розпізнавати** мовні явища й закономірності;
- **групувати** і класифікувати вивчені мовні явища;
- **визначати** істотні ознаки мовних явищ;
- **розуміти** значення й особливості функціонування мовних одиниць;
- **установлювати** причинно-наслідкові зв'язки мовних явищ;
- **застосовувати** знання з фонетики, лексики, фразеології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису та лінгвістики тексту в практичних ситуаціях;
- **розуміти** фактичний зміст, причинно-наслідкові зв'язки, тему, основну думку та виразально-зображувальні засоби прочитаного тексту;
- **оцінювати** мовлення з погляду дотримання основних орфоепічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних норм української мови;
- **оцінювати** письмові висловлювання з погляду мовного оформлення й ефективності досягнення поставлених комунікативних завдань;
- **відрізнити** випадки правильного використання мовних засобів від помилкових;
- **створювати** власні висловлення, чітко формулюючи тезу, наводячи переконливі аргументи, використовуючи доречні приклади, логічно й послідовно викладаючи думки та формулюючи відповідні висновки;

- **використовувати** різноманітні виражальні засоби, граматичні конструкції, лексичне і фразеологічне багатство української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування;
- **оформлювати** письмове мовлення відповідно до орфографічних, граматичних і пунктуаційних норм української мови.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Абітурієнти повинні:

- **знати** особливості розвитку української літератури в різні історичні періоди;
- **знати** імена представників того чи іншого літературного періоду;
- **знати** авторів вивчених творів;
- **орієнтуватися** в основних стилєвих тенденціях літератури того чи іншого історичного періоду;
- **знати** основні літературні напрями, течії (угруповання, школи), їх представників;
- **розуміти** ідейні та мистецькі засади, що об'єднали представників того чи іншого угруповання або школи;
- **знати** основні відомості про життя й творчість письменників;
- **знати** зміст художніх творів, що ввійшли до переліку;
- **ідентифікувати** героя, подію тощо за авторською характеристикою, назвою твору, фрагментом з твору;
- **визначати** місце й роль митця в літературному процесі доби;
- **знати** основні теоретико-літературні поняття, передбачені програмою;
- **уміти** визначати в запропонованих творах тропи, передбачені програмою;
- **аналізувати** літературний твір чи його уривок;
- **визначати** найхарактерніші ознаки літературних напрямів і течій;
- **визначати** найхарактерніші особливості літературного процесу певного періоду та ознаки індивідуального стилю митця;
- **порівнювати** літературні явища.

Абітурієнти повинні володіти такими навичками та вміннями з української мови:

- говорити українською мовою з дотриманням правил літературної вимови;
- грамотно й охайно писати;
- виразно читати та наводити приклади;
- застосовувати теоретичні знання до конкретного мовного матеріалу;
- знаходити й обґрунтовувати орфограми та пунктограми;
- пояснювати фонетичні, лексичні, морфологічні, синтаксичні явища у прикладах;
- правильно ставити і пояснювати розділові знаки;
- правильно писати ділові папери;
- створювати та редагувати власний текст.

Абітурієнти повинні володіти такими навичками та вміннями з української літератури:

- виразно декламувати текст літературного твору чи уривок з нього;
- визначати ознаки літературного твору;
- відтворювати зміст та сюжет твору;
- визначати тему, ідею твору;
- характеризувати дійових осіб твору;
- визначати конфлікти, проблематику твору;
- висловлювати своє ставлення до твору;
- робити зіставний аналіз персонажів;
- зіставляти різні погляди на твір у критичній літературі;

- помічати авторські особливості твору;
- знати основні ознаки стилю і відчувати художній стиль автора;
- складати тези власної відповіді, домагаючись композиційної стрункості викладу.

ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ТА ЇХ КОРОТКИЙ ЗМІСТ

УКРАЇНСЬКА МОВА

1. Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Звуки мови й звуки мовлення. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі і глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв *я, ю, є, ї, щ*. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування *у-в, і-й*.

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. **Фразеологізми**. Приказки, прислів'я, афоризми.

3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [о], [е] у складних словах.

4. Морфологія

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови.

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви *-а(-я), -у(-ю)* в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста та складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Повні й короткі форми якісних прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда та м'яка групи).

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) *один, одна;*
- 2) *два, три, чотири;*

- 3) від *п'яти* до *двадцяти*, *тридцять*, *п'ятдесят* ... *вісімдесят*;
- 4) *сорок*, *дев'яносто*, *сто*;
- 5) *двісті* – *дев'ятсот*;
- 6) *нуль*, *тисяча*, *мільйон*, *мільярд*;
- 7) збірні;
- 8) дробові.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення і правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но*, *-то*). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного і наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I і II дієвідміни. Особові і числові форми дієслів (теперішнього і майбутнього часу й наказового способу). Родові і числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього і майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на *-о*, *-е*, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

5. Синтаксис

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

Словосполучення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й

неповні); за наявністю чи відсутністю засобів ускладнення (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

Речення з однорідними членами. Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, приклади – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнюючі члени речення. Розділові знаки в реченні з однорідними членами.

Складне речення. Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- 1) інтонація та сполучники або сполучні слова;
- 2) інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

Безсполучникове складне речення. Типи безсполучникових складних

речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);

2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

6. Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

7. Орфоепія

Вимова голосних (наголошених і ненаголошених). Вимова приголосних звуків:

1) [дж], [дз], [дз'];

2) [r];

3) [ж], [ч], [ш], [дж];

4) груп приголосних (уподібнення, спрощення);

5) м'яких приголосних;

б) подовжених приголосних.
Вимова слів з апострофом.

8. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення *йо,ьо*. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *nn* у прикметниках, дієприкметниках, *не* з різними частинами мови. Особливості написання числівників. Написання окремо (сполучень прислівникового типу), разом і через дефіс (прислівників, службових частин мови, вигуків).

9. Розвиток мовлення

Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо); адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Текст, поділ тексту на абзаци, мікротемати. Мовні засоби зв'язку речень у тексті. Типи мовлення (розповідь, опис, роздум). Структура тексту типу розповіді, опису, роздуму.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1. Усна народна творчість

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових та родинно-побутових пісень.

Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то Хміль».

Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри», «За світ встали козаченьки»

Тематика, образи, зміст народних дум і балад.

«Дума про Марусю Богуславку». Балада «Бондарівна».

2. Давня українська література

«Слово про похід Ігорів».

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги, про напад хозарів)

Григорій Сковорода. «*Delibertate*», «*Всякому місту – звичай і права*», «*Бджола та Шершень*», афоризми.

3. Література кінця XVIII — початку XX ст.

Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка».

Григорій Квітка-Основ'яненко. «Маруся».

Тарас Шевченко. «Катерина», «Гайдамаки», «Сон» («У всякого своя доля»), «Кавказ», «До Основ'яненка», «І мертвим, і живим...», «Заповіт», «Мені однаково».

Пантелеймон Куліш. «Чорна рада».

Марко Вовчок. «Максим Гримач».

Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я».

Панас Мирний. «Хіба режуть воли, як ясла повні?».

Українська драматургія другої половини XIX ст.

Іван Карпенко-Карий. «Мартин Боруля».

Іван Франко. «Гімн», «Чого являєшся мені у сні», «Мойсей».

Ольга Кобилянська. «Земля».

Леся Українка. «*Contra spem spero*», «Лісова пісня».

Михайло Коцюбинський. «*Intermezzo*», «Тіні забутих предків».

Василь Стефаник. «Камінний хрест».

4. Література ХХ ст.

Микола Вороний. «Блакитна Панна»

Олександр Олесь. «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!..»

Володимир Винниченко. «Момент»

Павло Тичина. «О панно Інно», «Арфами, арфами...», «Ви знаєте, як липа шелестить...»

Максим Рильський «Молюсь і вірю...»

Микола Хвильовий. «Я (Романтика)»

Юрій Яновський. «Подвійне коло», «Шаланда в морі»

Володимир Сосюра. «Любіть Україну»

Валер'ян Підмогильний. «Місто»

Остан Вишня. «Моя автобіографія», «Сом»

Микола Куліш. «Мина Мазайло»

Богдан-Ігор Антонич. «Різдво»

Олександр Довженко. «Україна в огні», «Зачарована Десна»

Андрій Малишко «Пісня про рушник»

Василь Симоненко. «Лебеді материнства»

Олесь Гончар. «За мить щастя»

Григій Тютюнник. «Три зозулі з поклоном»

Василь Стус. «Як добре те, що смерті не боюсь я», «О землі втрачена, явися!..»

Іван Драч. «Балада про соняшник»

Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать», «Українське альфреско», «Маруся Чурай».

5. Твори українських письменників-емігрантів

Іван Багряний. «Тигролови».

Євген Маланюк. «Стилет чи стилос?».

6. Сучасний літературний процес

Загальний огляд, основні тенденції.

Літературні угруповання (Бу-Ба-Бу, «Нова дегенерація», «Пропала грамота», «ЛуГоСад»).

Творчість Ю. Андруховича,

О. Забужко, І. Римарука.

Утворення АУП (Асоціації українських письменників).

Література елітарна і масова.

Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 90-х років, його риси.

Сучасні часописи та альманахи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

з української мови:

1. Алфавіт. Звуки та букви української мови. Звукове значення букв Ї, Я, Ю, Є.
2. Правопис знака м'якшення.
3. Вживання апострофа.
4. Чергування звуків в українській літературній мові.
5. Подвоєння та подовження приголосних на письмі.
6. Спрощення груп приголосних.
7. Правопис префіксів і суфіксів.
8. Правопис слів іншомовного походження.
9. Правопис великої літери у власних назвах.
10. Правопис складних слів.
11. Групи слів за значенням: синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.
12. Іменник як частина мови. Особливості правопису закінчень іменника II відміни чоловічого роду в родовому відмінку однини.
13. Іменник. Написання складних іменників.
14. Прикметник як частина мови. Правопис складних прикметників.
15. Числівник як частина мови. Особливості відмінювання числівників.
16. Дієслово як частина мови. Правопис особових закінчень дієслів. Дієприкметник та дієприслівник.
17. Особливості відмінювання та написання займенників.
18. Правопис прислівників.
19. Правопис сполучників.
20. Правопис прийменників.
21. Правопис часток.
22. Написання не, ні з різними частинами мови.
23. Словосполучення. Речення. Види простих речень.
24. Написання тире між підметом і присудком.
25. Головні та другорядні члени речення.
26. Розділові знаки у безсполучникових складних реченнях.
27. Розділові знаки у складнопідрядному реченні.
28. Розділові знаки у складносурядному реченні.
29. Розділові знаки у реченнях з різними видами зв'язку.
30. Розділові знаки у реченнях з прямою мовою, цитатами.
31. Розділові знаки у реченнях з відокремленими означеннями.
32. Розділові знаки у реченнях з відокремленими обставинами.
33. Розділові знаки у реченнях з відокремленими додатками.
34. Довідково-інформаційні документи.
35. Особово-офіційні документи.

з української літератури:

1. Загальна характеристика календарно-обрядових і соціально-побутових пісень.
2. Тематика, зміст, образи народних дум і балад.
3. «Слово про похід Ігорів» - перлина давньої української літератури.
4. Григорій Сковорода – видатний український філософ і письменник кінця ХУІІІ ст..
5. Образи Наталки і Петра у п'єсі І.П.Котляревського «Наталка Полтавка».
6. Гнівна сатира на царизм у поемі «Сон» Т.Г.Шевченка.
7. Проблема морального обов'язку в творі Т.Г.Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм...».
8. Образ жінки-матері в творчості Т.Г.Шевченка.

9. Історія українського народу в романі П.Куліша «Чорна рада».
10. Осуд бездуховності й егоїзму в повісті І.С.Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».
11. Трагізм образу Чіпки в романі Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
12. Українська драматургія другої половини ХІХ століття.
13. Ідея гармонії людини і природи у драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня».
14. Філософський мотив нездоланності життя в драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня».
15. Аналіз твору М.Коцюбинського «Тіні забутих предків».
16. Проблематика твору О.Кобилянської «Земля» та шляхи її вирішення.
17. Українське робітництво у повісті І.Франка «Борислав сміється».
18. Трагедія сільської бідноти у творчості Василя Стефаника.
19. Краса природи і людей у кіноповісті О.Довженка «Зачарована Десна».
20. Осуд бездуховності, національного нігілізму в романі О.Гончара «Собор».
21. «Усмішки» О.Вишні. Загальна характеристика.
22. Тема незнищеності історичної пам'яті в романі «Диво» П.Загребельного.
23. Аналіз твору М.Хвильового «Я (Романтика)».
24. Висока національна самосвідомість, розуміння синівського обов'язку перед землею в поезії В.Симоненка та Д.Павличка.
25. Образ України в поезії В.Сосюри.
26. Тема рідної мови в поезіях М.Рильського та А.Малишка.
27. Духовність українського народу в історичному романі Ліни Костенко «Маруся Чурай».
28. Чорнобильська тема в українській літературі.
29. Трагічна доля Василя Стуса – борця за незалежну Україну.
30. Аналіз творчості І.Драча. «Балада про соняшник».
31. Система образів роману У.Самчука «Марія».
32. Твори українських письменників-емігрантів.
33. Роман Василя Барки «Жовтий князь» - реквієм жертвам голодомору.
34. Література рідного краю.
35. Сучасний літературний процес.

5. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Екзменаційний білет складається з трьох частин:

- 1) Частина 1: тестові завдання з української мови;
- 2) Частина 2: тестові завдання з української літератури;
- 3) Частина 3: творче завдання з української мови і літератури.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії і норми оцінювання знань абітурієнтів з української мови та літератури
І. Початковий	100-107	<ul style="list-style-type: none"> - Абітурієнт знає навчальний матеріал на рівні елементарного впізнання, але вибрати правильні відповіді з-поміж неправильних практично неспроможний. Кількість помилок у практичному завданні сягає 8 і більше. - Абітурієнт на елементарному рівні відтворює матеріал, називаючи окремі літературні факти або явища (автора й назву твору, окремих літературних персонажів тощо)
	108-115	<ul style="list-style-type: none"> - Абітурієнт трохи орієнтується у вивченому і спроможний правильно відповісти на деякі із запропонованих запитань, свідомо вибрати окремі правильні відповіді. Допущено 7 помилок у практичному завданні. - Абітурієнт розуміє навчальний матеріал і може відтворити фрагмент з нього окремим реченням (називає окремі факти з життя і

		творчості письменника, головних персонажів твору, упізнає за описом окремого персонажа твору чи з якого твору взято уривок тощо).
	116-123	<p>- Відповіді абітурієнта засвідчують, що все-таки більша частина ним не виконана. Абітурієнт безпорадний, коли доводиться самостійно формулювати відповіді. Допущено 6 помилок у практичному завданні.</p> <p>- Абітурієнт розуміє навчальний матеріал і за допомогою вчителя дає відповідь у формі висловлювання (відтворює зміст у певній послідовності, називає на репродуктивному рівні жанр твору, упізнає літературний факт за описом або визначенням).</p>
II. Середній	124-133	<p>- Формально кількість обраних правильних відповідей переважає половину їх загальної кількості, проте ступінь їх усвідомленості низький. Самостійне формулювання відповідей становить ще великі труднощі. Допущено 5 помилок у практичному завданні.</p> <p>- Абітурієнт має уявлення про зміст твору, може переказати незначну його частину та з допомогою викладача визначає основні сюжетні елементи, на репродуктивному рівні відтворює фактичний матеріал</p>
	135-140	<p>- Кількість правильно опрацьованого матеріалу становить більшість, проте кількість неправильних і неповних відповідей ще значна, хоч є уже певні успіхи у їх формулюванні.</p> <p>- Абітурієнт знає зміст твору, переказує окрему його частину, знаходить у тексті приклади відповідно до сформульованого завдання, висловлює оцінювальне судження і доводить його одним-двома аргументами, завершує відповідь простим узагальненням, дає визначення літературних термінів.</p>
	141-149	<p>- Абітурієнт в основному виявляє правильне розуміння матеріалу, проте трапляються непоодинокі неправильні відповіді або ж значна кількість неповних відповідей.</p> <p>- Абітурієнт знає зміст твору, може переказати значну його частину, з допомогою викладача виділяє головні епізоди, уміє формулювати думки, називає риси характеру літературних героїв, встановлює окремі причинно-наслідкові зв'язки, дає визначення літературних термінів з прикладами.</p>
III Достатній	150-157	<p>- Абітурієнт здебільшого правильно і більш-менш повно дає відповіді щодо завдань, хоч помилки ще трапляються.</p> <p>- Абітурієнт володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим викладачем зразком, наводить окремі приклади з тексту</p>
	158-163	<p>- Абітурієнт звичайно правильно і повно відповідає на запитання, допускаючи лише поодинокі огріхи, володіє вміннями і навичками викладати матеріал своїми словами; усі завдання виконано правильно, за винятком одного.</p> <p>- Абітурієнт володіє матеріалом, за зразком аналізує текст, виправляє допущені помилки, добирає докази на підтвердження висловленої думки, застосовує відомі факти, поняття для виконання стандартних навчальних завдань.</p>
	164-173	- Абітурієнт правильно і повно відповідає на запитання, добре володіє практичними навичками грамотно писати, викладати матеріал в будь-якій послідовності, можливі лише окремі стилістичні огріхи. Усі завдання виконано правильно і повно.

		- Абітурієнт володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу літературного твору, застосовує теорію в конкретних ситуаціях, демонструє правильне застосування матеріалу, складає порівняльні характеристики, добирає аргументи на підтвердження власних міркувань.
IV. Високий	174-181	- Абітурієнт не лише добре володіє матеріалом, застосовує свої знання на практиці, виявляє елементи творчих здібностей у відповідному зв'язному писемному або усному мовленні, можливі лише окремі стилістичні огріхи. Помилки немає.
		- Абітурієнт володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу літературного твору, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює літературні явища, працює з різними джерелами інформації, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал
	182-191	- Абітурієнт виявляє достатній рівень творчих здібностей, вільно, вичерпно відповідає на запитання, виконує практичні завдання. Помилки немає.
		- Абітурієнт на високому рівні володіє матеріалом, вміннями й навичками комплексного аналізу художнього твору, використовує засвоєні факти для виконання нестандартних завдань, самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, висловлює власні думки, самостійно оцінює явища літератури й культури, виявляючи власну позицію щодо них
	192-200	- Абітурієнт виявляє неординарні творчі здібності . Помилки немає.
		- Абітурієнт вільно володіє матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, має схильність до літературної творчості

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О.М. Українська література: підручник для 10 кл. / О.М. Авраменко, В.І. Пахаренко. – К.: Грамота, 2010. – 280 с.
2. Глазова О. П. Українська орфографія: Навч. посібник. – Харків: Вид-во «Ранок», 2005. – 384 с.
3. Глазова О.П. Рідна мова: підручник для 5 кл. / Глазова О. П., Кузнєцов Ю. В. – К.: Педагогічна преса, 2005. – 288 с.
4. Глазова О.П. Українська мова: підручник для 5 класів / О.П. Глазова. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Освіта»», 2013. – 278 с.
5. Глазова О.П. Українська мова: підручник для 9 класу / О.П. Глазова. – Х.: Ранок, 2017. – 240 с.
6. Заболотний О.В. Українська мова: підручник для 11 класу / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – 2-ге вид. – К.: Вид-во «Генеза», 2012. – 256 с.
7. Заболотний О.В. Українська мова: підручник для 6 класу / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – К.: Вид-во «Генеза», 2011. – 261 с.
8. Заболотний О.В. Українська мова: підручник для 7 класу / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – К.: Вид-во «Генеза», 2016. – 256 с.
9. Козачук Г. О. Українська мова для абітурієнтів: Навч. посіб. – 7-ме вид., стереотип. – К.: Вища шк, 2006. – 287 с.
10. Міщенко О.І. Українська література: підручник для 9 кл. / Олена Міщенко. – К.: Генеза, 2017. – 280 с.
11. Орфографічний словник української мови: Близько 120000 слів / Уклад.: С. І. Головашук, М. М. Пещак, В. М. Русанівський, О. О. Тараненко. – К.: Вид-во «Довіра», 1994. – 864 с.
12. Пахаренко В.І. Українська література: підручник для 9 кл. / Василь Пахаренко. – К.: Генеза, 2009. – 368 с.
13. Плющ М.Я. Українська мова: підручник для 10 класу / М.Я. Плющ, В.І. Тихоша, С.О. Караман, О.В. Караман. – К.: Освіта, 2010. – 416 с.
14. Практичний довідник українська література за всією шкільною програмою Марченко А.С., Марченко О.Д. Українська література: 3-тє вид. доп. та переробл.- Харків:ФОП Співак В.Л., 2011. – 784с.
15. Словник іншомовних слів / Укладачі: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. – К.: Наук. думка, 2000. – 680 с.
16. Українська література: підручник для 10 кл. / Г.Ф.Семенюк, М.П. Ткачук, О.В. Слоньовська та ін.; за заг.ред. Г.Ф. Семенюка. – К.: Освіта, 2010. – 416.
17. Українська література: Хрестоматія 10 кл. /Упорядник О.М.Авраменко. – Київ, 2011. – 320с.
18. Українська література: Хрестоматія 11 кл. /Упорядник О.М.Авраменко. – Київ, 2011. – 448с.
19. Українська мова : підручник для 9 кл./ Н.Б. Голуб, А.В.Ярмолюк. – К.: Педагогічна думка, 2017. – 308 с.
20. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: I ч. / О.М. Авраменко, М.Б. Блажко. – 7-ме вид. доп. – К.: Грамота, 2017. – 568 с.
21. Українська мова та література: Збірник завдань у тестовій формі II ч. / Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2017. – Ч.2. – 144 с.
22. Українська мова: підручник для 10-11 класів / О.М. Біляєв, Л.М. Симоненкова, Л.В. Скуратівська, Т.Г. Шелехова. – 7-ме вид., перероб і доп. – К.: Освіта, 2004. – 384 с.
23. Український правопис в таблицях і схемах: навчальне видання / Чукіна В. Ф., Почтаренко О. М., Почтаренко Г. С.. – К.: Логос, 2005. –176 с.
24. Український правопис: / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. – К.: Наук. думка, 2012. – 288 с..

25. Фурдуй М. І. Українська мова. Практикум з правопису: Навч. посібник / За ред. В. В. Різуна. – К.: Либіль, 2003. – 272 с.
26. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови / І.П. Ющук. – К.: Освіта, 2012. – 270 с.
27. Ющук І. П. Українська мова: підручник / І.П. Ющук. – К.: Либідь, 2003. – 640 с.

Ви можете користуватися також іншими підручниками, посібниками, довідниками та словниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.